

Den moderne iver efter at være unik kommer af det borgerlige livs umulighed

Kommentar Alexander Sokol

For nylig fremførte Eva Selsing i Berlingskes podcast Østergaards salon, at det almindelige liv i vores kultur er uglest, og at der i det moderne samfund er en skadelig søgen efter at være unik og ekstraordinær. Det ville være bedre, mener Selsing, hvis det almindelige liv, forstået som det borgerlige liv med ægteskab, familie og børn, i højere grad blev anerkendt som et ønskværdigt liv.

Det er svært at være uenig i Selsings kritik af unikhedskulturen. Vores søgen efter at skille os ud, hvad enten det er gennem dyrkelsen af snævre identitetsgrupper, kuriøse fritidsbeskæftigelser eller større anerkendelse på sociale medier, har ikke ledt til meget godt. Problemet er, at det alternativ, som hun foreslår – det borgerlige liv – i stort omfang ikke eksisterer længere og for de fleste ikke er muligt at vælge til.

For at et borgerligt liv skal være godt, skal en række forhold nemlig være opfyldt. Man skal have et arbejde, der er værdigt og tilfredsstillende, et harmonisk og kærligt forhold, og en udvidet familie, der er støttende og pålidelig. Alt dette skal være baseret på gensidig, vedvarende loyalitet, og man skal have tid og ressourcer til at administrere det hele.

For mange er dette blot en flygtig drøm. For at have indkomst til et klassisk borgerligt liv, skal de fleste have to job. Dette efterlader ikke megen tid til at være forældre. Selv med to indkomster vil mange mangle ressourcer, særligt hvis man er en del af den generation, hvor mulighederne for at komme ind på ejendomsmarkedet er få. Mange job er i dag service- eller vidensjob, hvor man er et anonymt tandhjul i en maskine af tvivlsom etisk habitus, og hvor man kan udskiftes med kort varsel. De færreste har virkelig nære relationer til deres udvidede familier. Forudsætningerne for det borgerlige liv mangler.

Når mange fravælger det borgerlige liv, er deres fravalg derfor en rationel beslutning, baseret på den korrekte vurdering af, at samfundets og deres personlige rammer ikke tillader det gode borgerlige liv. Altså må de finde en anden måde at leve på, og derfor vælger de at dyrke det unikke. Dette er ikke en givtig strategi, men det er svært at klandre dem herfor, når de ikke har et godt alternativ.